

Mødet den 11. Septbr. 1924.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Niels Barnow, Marius Geertsen og H. P. Salling.

1. (J. Nr. 355—1924). Indstilling fra Budgetudvalget vedrørende **Indretning af Folkeregistret.**

Følgende Indstilling forelaa:

•Ifølge Lov Nr. 57 af 14. Marts d. A. om Folkeregistre skal saadanne indrettes i Kommunerne i Henhold til en ny Folketælling, der ifølge vedlagte Cirkulære fra Indenrigsministeriet er fastsat til den 5. November d. A.

Det vil formentlig være naturligt og mest hensigtsmæssigt, at Indretningen og Førelsen af Folkeregistret her henlægges til Skattekontoret, hvilket man derfor indstiller til Byraadets Afgørelse.

Den til selve Indretningen medgaaende Udgift, bortset fra Udgifter ved Forandring af Lokaler i Ejendommen Mejlgade Nr. 2, hvor Registret tænkes installeret, vil ifølge vedlagte Overslag andrage ca. 14000 Kr., som man foreslaar stillet til Udvalgets Raadighed i dette Øjemed. Samtidig indstiller man, at der bevilges Skatteinspektøren et Gratiale paa 1500 Kr. en Gang for alle for det betydelige Ekstraarbejde, som Registrets Indretning vil medføre for hans Vedkommende.

Formanden forelagde Sagen. Det vilde blive den billigste Maade at henlægge det til Skattekontoret i Stedet for at oprette et nyt Kontor med en ny Chef, og der var tilmed Udsigt til, at Sagen kunde gennemføres med det nuværende Personale eller i hvert Fald ved Ansættelse af en Mand mere. Udvalget havde talt med Skatteinspektøren derom, og han mente at have nok i Forvejen, men hvis Byraadet ønskede, at han skulde overtage dette, vilde han ikke modsætte sig det, men henstillede samtidig, at man gav ham et Honorar for at sætte hele dette Kortvæsen i System. Udvalget havde senere drøftet, hvilken Maade man helst skulde vælge for at paaskønne hans Arbejde, og man var enedes om at foreslaa et Gratiale paa 1500 Kr. Der var fra anden Side ment, at denne Maade kunde faa uheldige Konsekvenser, og at man burde vente, indtil Arbejdet var fuldført. Af den Grund havde Taleren ladet Sagen gaa til Behandling for lukkede Døre.

H. P. Christensen var noget betænkelig ved saaledes at give Gratiale eller Ekstrabetaling paa Forhaand, idet det kunde medføre uheldige Konsekvenser. Derimod kunde der nok være nogen Rimelighed i at give et Honorar, naar Arbejdet er fuldført, saa kunde man ogsaa bedst bedømme, hvor stort Arbejdet havde været. Taleren kunde slutte sig til Forslaget om, at Folkeregistret henlægges til Skattekontoret, medens Spørgsmaalet om Gratiale foreløbig udsættes.

J. Chr. Møller vidste ikke, om det kunde faa uheldige Konsekvenser. Arbejdet var betydeligt, og f. Eks. i København var der udbetalt ret store Beløb til dem, der satte det i Scene. Byraadet kunde næppe følge Arbejdet og bedømme dets Størrelse, og Skatteinspektøren skulde jo ikke

personlig udføre det, men sørge for, at det hele blev gjort saa praktisk som muligt. Skatteinspektøren var en af Kommunens dygtigste Embedsmænd, og han vilde muligvis ikke være helt tilfreds med, at Spørgsmaalet om et Gratiale blev skudt ud i det uvisse, men maaske kunde det betydes ham, at det egentlig ikke var Gratialets Størrelse, der var Betænkeligheder ved, men at man blot ønskede at vente, til Arbejdet var fuldført.

Formanden svarede, at Spørgsmaalet om Gratiale saa vilde udgaa til senere Afgørelse. Man havde faaet tilsendt et Skema fra Ministeriet, som skulde være et Slags Normalskema, men det kunde ikke bruges, hvilket Ministeriet ogsaa havde indrømmet, efter at Skatteinspektøren havde været deroverre til Konference. Udgiften maatte foreløbig afholdes af Kassebeholdningen, og Budgetudvalget vilde saa nærmere undersøge, hvorledes den skulde fordeles.

Indstillingen vedtoges saaledes, at Folkeregistret henlægges til Skattekontoret.

2. (J. Nr. 372—1924). Indstilling fra Havneudvalget angaaende **Besættelse af en Lodsplads.**

Følgende Indstilling forelaa:

1. Kaptajn A. A. Erichsen, Varberg.
2. Styrmand A. F. Petersen, København.
3. Styrmand O. G. Andersen, Aarhus.

Formanden meddelte, at en af Lodserne havde opsagt sin Plads, idet han havde faaet Tilbud om at blive Statslods, hvor Lønnen var noget større. Han vilde gerne forlade sin Plads snarest muligt, og Udvalget havde lovet at give ham fri, saa snart man kunde faa en anden i hans Sted. Man havde derfor skrevet til dem, som sidst søgte Stilling som Lods, og 5 af disse havde erklæret

endnu at være Ansøgere, hvorefter Udvalget havde indstillet 3 af disse.

Kaptajn A. A. E r i c h s e n ansattes.

3. (J. Nr. 370 og 324—1924). Indstilling fra Brandkommissionen angaaende **Licitationsilbud paa Murer- og Tømrerarbejdet ved Brandstationens Udvidelse.**

Følgende Indstilling forelaa:

Murerarbejdet: Murermester Vilh. Pedersen
for 14000 Kr.

Tømrerarbejdet: Tømrermester H. Øvlisen for
8841 Kr.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 366—1924). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende **Tilbud paa Udførelse af Betonstøttemur ved Viborgvejen.**

Udvalget foreslaar at overdrage Arbejdet til
Murerm. B r d r. K n u d s e n for 8896 Kr.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 352—1924). Indstilling fra Skoleudvalget om, at der meddeles **Tandlæge Fru I. U. Hulgård fast Ansættelse ved Skoletandklinikken fra 1. September 1924.**

F o r m a n d e n oplyste, at hun havde været ansat ved Klinikken i Aar, og saa plejede man at meddele fast Ansættelse. Det medførte ikke nogen Lønstigning eller Adgang til Pension.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 201—1924). **Andragender om Indflytnings-tilladelse.**

Fra Udvalget for kommunal Boligkontrol forelaa følgende Indstilling:

A n b e f a l e d e Andragender om Indflytnings-tilladelser:

1. Ekspedient Elith Schrepp, København.
2. Smed Carl Pedersen, Lisbjerg, Lystrup St.

3. Lokomotivfyrbøder M. Jensen, Brande.
 4. Trafikassistent F. Halvorsen, Lerbjerg.
 5. Lokomotivfører T. Olsen, Struer.
 6. Overassistent A. L. Badsted, Aalborg.
 7. Ritmester Holbøll, København.
 8. Overportør S. M. Hjuler, Korsør.
 9. Postassistent M. Hansen, Kolding.
-

10. Købmand Th. Elgaard, Ribe, Forretning med Beboelseslejlighed.
 11. Konditor J. Hedegaard Schou af Valby, do. do.
 12. Regner Rasmussen, Skaade, Forretningslokale.
-

I k k e a n b e f a l e d e Andragender om Indflytningstilladelse:

1. Chr. Stentoft, Viby.
2. Marketender H. A. Hansen, Rosenvænget.
3. Karethmager N. O. Nielsen, Kongsvang.
4. Enke Kirsten Marie Sørensen, Hjortshøj.
5. Repræsentant Aage Møller, Fredericia.
6. Maskinarbejder P. Rosen, Viby.
7. A. Merrild Nielsen, Kristiania.
8. Oscar Nielsen, Kolding.
9. Portør E. Kjær, Riis Skov.
10. Telegrafarbejder Baagøe, Aabyhøj.

P. P e t e r s e n syntes, at enkelte af Udvalgets Afgørelser var noget mærkelige, f. Eks. at man nægtede Marketender Hansen at leje en 7 Værelses Lejlighed; dem var der vist ingen Mangel paa, og de var vanskelige at leje ud. Det samme gjaldt en Ansøger, som vilde leje en 5 Værelses Lejlighed i Tagenhus. Saadanne Lejemaal burde man næppe modsætte sig, ogsaa fordi man i nogen Maade kunde regne med, at det var Folk,

der kunde betale noget i Skat, saa det var en Fordel for Kommunen at faa dem hertil.

H. P. Christensen fandt Udvalgets Stilling noget vanskelig. Angaaende Marketender Hansen kunde Taleren anbefale, at han faar Tilladelse til at leje den nævnte Lejlighed; han boede ganske vist i Viby Kommune, men baade han og hans Kone skulde tage ind til Byen flere Gange daglig, og hans Helbred var tilmed ikke godt.

J. Chr. Møller vilde meget henstille at enes om, at man i al Almindelighed giver Tilladelse til Lejemaal, naar det gælder 5 Værelses eller større Lejligheder, idet der vist stod en Del saadanne tomme. Tilmed kunde disse Lejere tilføre Kommunen nogen Skat.

A. Bitsch svarede angaaende Marketender Hansen, at han havde haft en Villa i Kongsvang, som han havde solgt. Han skulde ind til Byen et Par Gange daglig, men havde Vogn, og det var næppe mere besværligt for ham end for mange andre, som boede i en Nabokommune og havde deres Arbejde i Aarhus. Tilmed nægtede disse Kommuner saa godt som altid Folk fra Aarhus Indflytning. Der var maaske mindre Efterspørgsel efter de store Lejligheder, men det kunde næppe være Meningen derfor at undtage dem fra Kontrollen.

Vald. Pedersen kunde godt tiltræde Fabrikant Møllers Tanke om at stille sig velvillig overfor dem, der vilde leje store Lejligheder; men samtidig burde man paase, at det ikke var Meningen at bruge Lejlighederne til at drive Fremleje, for derved kunde der ske Misbrug fra Lejernes Side.

H. P. Christensen sluttede sig hertil.

J. Perregaard mente, at Fremlejespørgsmaalet skulde Husejerne nok selv passe paa, for der var næppe mange af disse, som gav Lov til Fremleje. Det var ret meningsløst, at de store Lejligheder skulde staa tomme, fordi ingen i Byen vilde leje dem, og iøvrigt burde hele dette Stavnsbaand snarest mulig afskaffes. Taleren kunde derfor ogsaa slutte sig til Henstillingen om at se velvilligt derpaa, naar det drejede sig om Lejligheder paa 5 Værelser og derover.

J. Chr. Møller var enig med Vald. Petersen i, at der ikke ved Fremleje skulde drives Spekulation med Lejlighederne.

A. Bitsch fandt det noget vanskeligt at træffe Afgørelser paa dette Grundlag, idet Folk ofte søgte om Indflytningstilladelse uden at opgive nogen bestemt Lejlighed. Det burde egentlig være Ejeren, der søgte om Tilladelse til Udleje, og det var vist ogsaa Lovens Mening.

S. Petersen bemærkede, at i al Almindelighed var det Værten, der gav Ret til Fremleje, og det kunde Udvalget næppe forbyde. Taleren havde ikke opfattet det saaledes, at det skulde være en Indskrænkning af Byraadets tidligere Vedtagelse, men blot en Henstilling om at tage lempeligere paa de store Lejligheder, og en saadan Henstilling kunde Taleren godt tage imod.

J. Perregaard hævdede, at Forbudet mod Indflytning i høj Grad hæmmede Byggeriet i Kommunen, ogsaa for Boligforeningernes Vedkommende.

M. Simonsen bemærkede, at hvis denne Henstilling blev taget til Følge, burde man tage de Andragender op til fornyet Overvejelse, som tidligere var afslaaet, ellers blev Afgørelsen ikke retfærdig overfor alle. Angaaende Boligforenin-

gerne, saa burde det i hvert Fald ikke forbydes udenbys Folk at blive Indskydere og flytte ind i de Lejligheder, som Foreningen fremskaffede.

Bernt Jensen syntes, at Stillingen efterhaanden blev noget usikker, saa man snart ikke vidste, om man havde Kontrolforanstaltninger eller ikke. Ved sidste Møde henviste man en Sag om Lejeforhøjelse til Politiet, og Konsekvensen deraf blev, at enhver Forhøjelse var lovlig, naar den ikke kunde komme ind under Aagerbegrebet. Paa den Maade kunde man lige saa godt ophæve al Kontrol.

H. P. Christensen havde ikke ment, at de store Lejligheder skulde unddrages fra Kontrollen, men blot opfattet det som en Henstilling.

J. Chr. Møller havde ogsaa ment det saaledes.

A. Bitsch antog ikke, der blev Tale om at forbyde en Mand at flytte ind, naar han købte en Andel i en af Boligforeningens Ejendomme.

A. Mørup havde ikke noget imod, at Kontrolnævnets Omraade blev noget indskrænket. Man maatte holde Haanden over de smaa Lejligheder, som der særlig var Rift om; de større burde hellere lejes ud til udenbys Folk end staa tomme.

J. Perregaard gjorde Bernt Jensen opmærksom paa, at den Sag, som sidste Gang blev henvist til Politiet, drejede sig om en Lejlighed, der ikke før havde været lejet ud, og saa var det ikke Udvalgets, men Politiets Sag at afgøre, om der forelaa Aager.

Formanden betragtede de Folk, der betalte Indskud til Boligforeninger, som Ejere af Huset. Den omtalte Sag fra sidste Møde var gaaet i Orden, idet Lejligheden var ganske ulovlig, og Udleje nu var forbudt.

M a r i a n e T h o m s e n var noget betænkelig ved at forbyde Fremleje i saadanne Lejligheder, idet mange enlige Folk, særlig unge Mennesker trængte til et Værelse, og det var dog mere naturligt at faa et saadant i en større Lejlighed end i en af de smaa, som ofte var fuldstændig overfyldte.

B e r n t J e n s e n mente heller ikke, at Fremleje for Tiden kunde undgaas, og det var vist ogsaa tvivlsomt, at Udvalget havde Kompetence til at forbyde det.

A n d r. C h r i s t e n s e n tvivlede ogsaa om, at man kunde forbyde Fremleje eller gøre et Forbud herimod til Betingelse for at give Tilladelsen; det vilde ogsaa i Øjeblikket kunne virke uheldigt. Hvad vilde Byraadet gøre ved en Husejer, der ikke kunde leje sin Lejlighed ud til indenbys boende, og man saa forbød ham at leje den ud til andre. Taleren kunde derfor slutte sig til Henstillingen om at tage lempeligt paa de store Lejligheder. Det var et kedeligt og utaknemmeligt Hverv, Udvalget havde, men maaske det ogsaa af og til tog sig noget paa, som det kunde spare. Taleren vilde gøre opmærksom paa, at der for nylig var udsendt en trykt Meddelelse til en Husejer om, at hvis han ikke lejede sin Lejlighed ud, vilde Byraadet gøre det. Men det kunde næppe gennemføres, for denne Bestemmelse var vist bortfalden sammen med Nævnene.

F o r m a n d e n var ikke i Tvivl om, at det var berettiget at stille et saadant Krav angaaende tomme Lejligheder. M. H. t. Boligspørgsmaalet havde man været inde paa mange forskellige Standpunkter, ja endogsaa sat Præmie for Fremleje, og nu var man inde paa, at det helt skulde forbydes. Boligspørgsmaalet var et vanskeligt Problem, men

Lovgivningerne skulde i sin Tid have fulgt Boligkommissionens Forslag om at sætte Lejen op i de gamle Lejligheder og anvende en Del af Forhøjelsen til at skaffe nye Lejligheder for, saa havde man været fri for mange Kvaler. Udvalget var næppe tjent med at skulle tage mod en saadan Kritik efter hver Indstilling, men maaske var der enkelte Ting, som Udvalget havde overset, og Taleren vilde derfor foreslaa, at Indstillingen for deres Vedkommende, som er nægtet Indflytning, gaar tilbage til Udvalget til fornyet Overvejelse.

V a l d. P e d e r s e n kunde tiltræde Borgmesterens Forslag. Angaaende tomme Lejligheder havde Taleren den bestemte Opfattelse, at Kommunen nu som tidligere havde Ret til at fremtvinge Udleje af disse.

P. P e t e r s e n kunde ogsaa slutte sig til Borgmesterens Forslag. Hvis man kunde tvinge en Mand til at udleje sin Lejlighed, og han møder med en udenbys Lejer, som man saa nægter ham at udleje den til, saa kom man i en lidt komisk Situation.

A n d r. C h r i s t e n s e n erklærede, at de' Herr. Lovgivere undertiden laver noget Juks, og Boligloven var en af de mest uklare og forkludrede Love, man endnu havde set, saa flere af dens Punkter var meget vanskelige at forstaa. Det af Taleren fremdragne Punkt var dog ret klart, idet Huslejelovens Kapitel I var bortfaldet fra 1. Maj 1924, saa der fandtes ikke længere noget Huslejenævn til at fastsætte Lejen for en tvangsudlejet Lejlighed. Derfor kunde et saadant Paabud næppe mere gennemtvinges.

S. P e t e r s e n indrømmede, at Loven var vanskelig at finde ud af, men Medlemmerne gjorde det heller ikke lettere for Udvalget med de mange

Henstillinger. Taleren antog ikke, Udvalget havde noget imod at tage et skønsomt Hensyn til den fremsatte Henstilling.

Indstillingen vedtoges for saa vidt angaar de af Udvalget anbefalede Indflytningsandragender. For de øvriges Vedkommende gik Sagen tilbage til Udvalget.

7. (J. Nr. 201⁹⁷—1924). Indstilling fra Boligkontrollen om, at der gøres **Ansvar gældende mod Ejeren af Skolegade Nr. 30 for at have udlejet 1. Sal til en Familie fra Landet.**

S. P e t e r s e n foreslog paa Udvalgets Vegne at sende Sagen til Politiet, da der forelaa en reel Overtrædelse af Boligloven.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 28—1924). **Skrivelse fra Arbejdsdirektoratet angaaende Spørgsmaalet om Dispensation fra § 6 i Bekendtgørelse af ³⁹/₃ d. A. for saa vidt angaar Elektrikerfaget her i Byen.**

F o r m a n d e n refererede Sagen, som havde staaet paa i længere Tid. Arbejdsdirektoratet havde tidligere udbedt sig en Udtalelse fra Byraadet, og Sagen blev saa sendt til Arbejdsanvisningskontoret og Hjælpekassen, som fremkom med Erklæringer, hvorefter Sagen gik tilbage til Direktoratet. Dette fastholdt sin tidligere Afgørelse, hvorefter Elektrikerne ikke havde Adgang til Understøttelse. Senere havde Elektrikerforbundet henvendt sig dels til Direktoratet, dels til Ministeriet, og Sagen laa nu saaledes, at det kunde faa Udseende af, at Aarhus Byraad var Skyld i, at de ikke kunde komme ind under Dispensationen. Taleren vilde henstille at sende det hele uden nogen som helst Kommentar til Ministeriet og lade dette resolve i Sagen.

Formandens Forslag vedtoges.

9. (J. Nr. 368—1924). **Skrivelse fra De danske Gasværkers Tjærekompani om Nedskrivning af Kommunens Tilgodehavende for leveret Tjære.**

H. P. Christensen meddelte, at i 1921 leverede de fleste Gasværker Tjære til Fabrikken i Nyborg. Prisen var dengang meget høj, men da Tjæren skulde sælges som Karnak, skete der en stor Nedgang i Prisen, saa Fabrikken ikke kunde betale Kommunerne deres Tilgodehavende, som ialt beløb sig til 240000 Kr. Kommunerne havde forgæves krævet deres Tilgodehavende, og enkelte havde truet med Sagsanlæg. Der blev saa holdt et Møde i København, hvor der mødte en Repræsentant fra hver Kommune, og Bestyrelsen foreslog her at gaa ind paa en Ordning, hvorefter Kommunerne fik 20 % af deres Penge, og Mellemværendet skulde dermed være ude af Verden. Man fandt det rigtigst at anbefale Byraadet at gaa med dertil, selvfølgelig under den Forudsætning, at alle Gasværkerne gaar med, og Taleren vilde i Henhold hertil foreslaa Byraadet at tiltræde denne Ordning.

Formanden oplyste, at Beløbet for Aarhus Kommunes Vedkommende var 9742 Kr., og man vilde altsaa faa knap 2000 Kr. Men der var næppe andet at gøre end at gaa ind derpaa og saa haabe, at Fabrikken kan komme til Hægterne.

Det vedtoges at tiltræde Forslaget om, at Kommunens Tilgodehavende nedskrives til 20 %.

10. **Andragender om dansk Indfødsret fra:**

- a. (J. Nr. 15¹⁹—1924). Fru Anna Glaser.
 - b. (J. Nr. 15²⁰—1924). Frk. Lina Glaser.
 - c. (J. Nr. 15²¹—1924). Frk. Christine Høricht.
- Anbefaledes.

11. (J. Nr. 140—1924). **Andragende fra Martine Pe-**

dersen, Sjællandsgade Nr. 70, om Frigivelse af 500 Kr. af Invalideerstatning.

Anbefalet af Udvalget for Andragender.

Anbefaledes.

12. (J. Nr. 8⁴—1924). Indstilling fra Ligningskommissionen om **Ordning af 3 Bødesager vedrørende urigtige Selvangivelser.**

Kommissionen foreslaar, at de paagældende betaler følgende Beløb:

Staldmester H. Hansen, Strandvej Nr. 8 a, 21000 Kr.

Bagermester V. H. Johansen, Frederiksgade Nr. 16, 9500 Kr.

Købmand F. Elikofer, Guldsmedgade Nr. 17, 15000 Kr.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 12¹¹—1924). Indstilling angaaende **Tildeling af Aldersrente.**

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 12⁸—1924). **Indenrigsministeriets Samtykke til, at der tilstaas Enke Nielsine Lyneborg Aldersrente.**

Toges til Efterretning.

15. (J. Nr. 25¹⁴—1924). **Andragende fra A/S Aarhusbugtens Dampskibsselskab om Fornyelse af Beværterbevilling i Skibene.**

Anbefalet af Bevillingsnævnet.

Anbefaledes.

16. (J. Nr. 25¹⁶—1924. **Andragende fra A/S Aarhus Teater om Fornyelse af Beværterbevilling.**

Anbefalet af Bevillingsnævnet.

Anbefaledes.